

Nr 36

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner angående den skattefria försäljningen av skattebelagda varor i öresundstrafiken.

(1:a avd.)

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I: 260 av herr *Axel Jansson* och II: 238 av herr *Brandt m. fl.* har hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att frågan om den skattefria försäljningen av skattebelagda varor i öresundstrafiken upptages till skyndsam behandling och att för riksdagen framläggas förslag, innebärande att denna försäljning med det allra snaraste bringas att upphöra».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionerna framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför inte lämnas i det följande, hänvisa till motionen II: 238.

Gällande bestämmelser

Rörande resandes rätt att tullfritt medföra *reseutrustning* och *reseproviant* meddelas bestämmelser i 5 § tulltaxeförordningen. Enligt nämnda författningsrum åtnjutes bl. a. tullfrihet för förnödenheter för personligt bruk, tillhöriga resande och å transportmedel anställda personer, när de synbarligen är brukade eller — medförda av ägaren själv — prövas icke överstiga hans personliga behov. I fråga om rätt att tullfritt medföra färdiga tobaksvaror, cigarettpapper och rusdrycker gäller vad därom är särskilt stadgat.

Föreskrifter angående resandes rätt att till riket införa *tobaksvaror* återfinnes i 26 § 2 mom. lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror. Enligt nämnda författningsrum må resande, som ankommer från utrikes ort, för eget eller familjens bruk eller som gåva till närstående för personligt bruk tullfritt medföra färdiga tobaksvaror och cigarettpapper intill viss mindre, av Konungen fastställd myckenhet; med resande likställes härvid person, som varit anställd å fartyg men därifrån avmönstrat. Bestämmelser med stöd av nämnda bemyndigande har av Kungl. Maj:t meddelats i kungörelsen den 30 juni 1943 (nr 429) med vissa bestämmelser rörande tillämpningen av lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror. Enligt 11 § må resande, som ankommer från utrikes ort, för

eget eller familjens bruk eller som gåva till närstående för personligt bruk tullfritt medföra färdiga tobaksvaror till en myckenhet ej överstigande 500 g; dock att i fråga om resande, som är hemmahörande i Sverige eller i Danmark, Finland eller Norge myckenheten icke må uppgå till mer än 50 g. Enligt 14 § nämnda kungörelse må resande under ovan angivna förutsättningar tullfritt medföra cigarrettpapper till en myckenhet av 10 g.

Beträffande *rusdrycker* gäller enligt 2 kap. 12 § 4 mom. c) rusdrycksförsäljningsförordningen den 26 maj 1954 (nr 521) att, utan hinder av vad i sagda paragraf eljest stadgas, resande, som ankommer från utrikes ort, för eget eller familjens bruk eller som gåva till närstående för personligt bruk tullfritt får införa rusdrycker intill viss mindre av Konungen fastställd myckenhet. Bestämmelser om sådan införsel har av Kungl. Maj:t meddelats i kungörelsen den 6 maj 1955 (nr 172) angående resandes rätt till införsel av rusdrycker. Enligt denna kungörelse får resande, som är hemmahörande i annat land än Sverige eller Danmark, Finland eller Norge och som ankommer från utrikes ort, såvida det inte är uppenbart att resan företagits i huvudsakligt syfte att till riket införa rusdrycker för ovan nämnda ändamål tullfritt medföra högst två buteljer, vardera om högst en liter, innehållande spritdrycker eller vin, ävensom högst två liter starköl. Resande, som är hemmahörande i de nordiska länderna och som kan antagas ha fyllt 21 år, får under tidigare nämnda betingelser tullfritt införa högst en tredjedels liter spritdrycker och en liter vin samt högst två liter starköl.

Frågans tidigare behandling

Frågan om tull- och skattefrihet för proviant å fartyg i reguljär nordisk passagerartrafik har upptagits av *1950 års statsrevisorer*, varefter riksdagen i skrivelse 1951:317 anhållit om en närmare utredning av frågan om provianteringsförfarandet vid utrikes fartygstrafik av mera lokal karaktär.

Berörda frågor har även uppmärksammats av *Nordiska parlamentariska kommittén för friare samfärdsel m. m.* I sitt den 26 april 1952 avgivna betänkande nr 2 angående lättnader i tullbehandlingen i resandetrafiken mellan de nordiska länderna (SOU 1952:16) har kommittén i samband med förslag om liberalare regler om tullfrihet för av resande medförda rusdrycker, tobaksvaror och cigarrettpapper uttalat, att kommittén var medveten om att de relativt snäva begränsningar, som nu tillämpades i vederbörande länder beträffande ovannämnda speciella varor, måste ses i samband med det förhållandet, att en icke obetydlig försäljning av icke förtullade eller beskattade varor av nämnda kategori ägde rum i fartygs-, färj- och flygtrafiken mellan de nordiska länderna. Kommittén har i detta sammanhang medgivit att det icke minst i öresundstrafiken kunde uppstå vissa vanskligheter beträffande tillämpningen av de föreslagna liberala reglerna, vilka knappast skulle kunna göras till föremål för allvarligare invändningar

från myndigheternas sida såvida det rörde sig om vin, sprit och tobaksvaror, som inköpts på sedvanligt sätt och i beskattat skick. I betänkandet (s. 21) anför kommittén vidare.

Kommittén har icke ansett det vara sin uppgift att söka finna en konkret lösning av detta problem utan rekommenderar, att man söker få till stånd en lösning genom överläggningar mellan respektive länders berörda myndigheter. När de resande får väsentligt större möjligheter än hittills att fritt medföra varor från annat nordiskt land och då man samtidigt i huvudsak befriar dem från tullvisitation, är det enligt kommitténs uppfattning endast en naturlig följd, att resande, som begagnar sig av sjö- och luftförbindelserna mellan de nordiska länderna, får ge avkall på de för den enskilde resenären oväsentliga fördelar, som nuvarande provianteringsbestämmelser ger utrymme för, därest det skulle visa sig att en fullt betryggande kontroll av försäljningen av obeskattade varor icke kan genomföras.

I *proposition nr 244 till 1952 års riksdag* med förslag till vissa tullättnader för resandetrafiken uttalades, att de nuvarande bestämmelserna om rätt att utföra obeskattade varor dels såsom skeppsproviant och dels såsom resgods lade hinder i vägen för den av kommittén ifrågasatta liberaliseringen av tullfrihetsreglerna för rusdrycker och tobaksvaror. I samband därmed hänvisades till möjligheten av förhandlingar mellan de nordiska länderna i syfte att undanröja nämnda hinder.

Frågan om tullättnader i den nordiska resandetrafiken och den skattefria provianteringen i öresundstrafiken m. m. har varit föremål för överläggningar vid *förhandlingar mellan de nordiska ländernas tullstyrelser* i Köpenhamn och Stockholm åren 1953 och 1954. Man enades därvid om att ett genomförande av parlamentariska kommitténs förslag om utvidgad tullfrihet för resgods måste förutsätta ändring i gällande bestämmelser om tilldelning av obeskattad proviant till fartyg och luftfartyg i den internordiska trafiken. Vidare rådde enighet om att genomförandet av förslaget i förening med en samtidigt genomförd lättnad i tullkontrollen vid de internordiska gränserna i princip borde medföra att provianteringen med obeskattade varor avskaffades i den internordiska passagerartrafiken, i det man konstaterade att såväl tulltekniska som fiskala hänsyn talade härför. Vad beträffar de korta fartygsrutterna, till vilka måste hänföras nästan samtliga fartygsrutter mellan Sverige och Danmark, konstaterades, att dessa utnyttjades huvudsakligen av resande för utflykter av endast en dags varaktighet, varför hänsynen till de resande icke kunde motivera att provianteringen med obeskattade varor icke helt avskaffades i samband med ikraftträdandet — såvitt angick resor mellan de nordiska länderna — av de av kommittén föreslagna liberalare reglerna om resandes tullfrihet för medförda rusdrycker och tobaksvaror.

I anledning av de nordiska tullstyrelsernas överläggningar föreslog *generaltullstyrelsen* i skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 oktober 1954 bl. a., att rätten att proviantera med obeskattade spritdrycker, vin, öl, tobaksvaror, cigarettpapper och chokladvaror skulle borttagas för passagerarfartyg i närtrafik. Med närtrafik avsågs därvid trafik från hamn i Skåne, Blekinge eller

på svenska västkusten till dansk hamn eller eljest trafik från svensk hamn till utrikes ort, då resan kunde beräknas taga kortare tid än 4 timmar i anspråk.

Som motivering till förslaget framhöll generaltullstyrelsen i huvudsak följande.

Vid övervägande av provianteringsfrågan hade styrelsen ansett två slag av trafikintressen värda beaktande, nämligen dels intresset av skattefrihet för den proviant som erfordrades till förbrukning ombord under sådana resor mellan olika länder som på någon avsevärd sträcka gick över internationellt område och dels intresset av att en resande skulle, utan att behöva vidkännas dubbel beskattning, kunna till det ena landet medföra rimliga mängder varor som han skaffat sig på vanligt sätt i den fria handeln i det andra landet. Det var det senare intresset som Nordiska parlamentariska kommittén velat tillgodose med förslaget om vidgad tullfrihetsrätt. Förslaget låg fullt i linje med strävandena att i den nordiska resandetrafiken så mycket som möjligt eliminera verkningarna av tullgränserna.

Däremot kunde styrelsen icke erkänna att passerandet av en tullgräns skulle kunna grunda något legitimt intresse för en resande att få medförda varor fritagna från beskattning i både det ena och det andra landet. Detta stred direkt mot tendensen i strävandena till nordisk samhörighet, som gick ut på att utplåna intrycket av tullgränserna. Ej heller fann styrelsen anledning slå vakt om en affärsrörelse, som bestod däri, att varor som icke var beskattade i någotdera landet såldes från ett slags flytande frilager till resande för skattefri ilandförsel. Man borde tvärtom av tullbestämmelserna fordra att de icke direkt inbjöd till en företagarverksamhet i större eller mindre skala, som var baserad på ett exploaterande av möjligheten att undgå beskattning. Detta var icke blott en fiskal angelägenhet, utan man ville också undvika ojämnheter i konkurrens- och konsumtionsvillkoren företagarna resp. konsumenterna emellan. Styrelsen framhöll, att därmed icke riktades någon kritik mot de företag, som anordnat den nuvarande försäljningen av skattefria varor å passagerarfartygen.

Den skattefria provianteringen på de nordiska passagerarfartygslinjerna rörde sig om avsevärda kvantiteter. Sålunda uppgick enbart i passagerartrafiken Malmö—Köpenhamn den skattefria provianteringen i Sverige och Danmark för år räknat till sammanlagt ca 62 milj. cigarretter, 1 milj. cigarrer, 1 milj. cigarrecigarretter, 5 000 kg övriga tobaksvaror, 68 000 liter sprit, 4 000 liter vin och 210 000 kg choklad.

Den nuvarande försäljningen av obeskattade varor ombord å passagerarfartygen hade, framhöll generaltullstyrelsen, haft sin omfattning anpassad i stort sett efter nuvarande begränsning av den tullfrihet som medgavs nordiska resande. Om de föreslagna nya tullfrihetsreglerna skulle genomföras, utan att någon åtgärd vidtogs mot den skattefria försäljningen ombord å de korta fartygslederna, skulle de resandes möjlighet till skattevinst komma i en orimlig proportion till resekostnaden. De möjligheter till skattevinst, som härvid skulle lämnas öppna för exploatering, kom att röra sig

om några tiotal miljoner kronor om året. Denna konsekvens av liberaliseringen ansåg styrelsen icke kunna godtagas.

Vid de nordiska tullmötena var man på det klara med att ett avskaffande av den skattefria provianteringen för de reguljära dansk-svenska förbindelsernas vidkommande kunde tänkas medföra risk för att icke-nordiska fartyg sattes in på dessa rutter, varigenom ett allvarligt konkurrenshot skulle kunna uppstå. Dessa fartyg skulle visserligen icke kunna påräkna proviantering med obeskattade sprit- och tobaksvaror i de nordiska länderna, men i den mån de vore oförhindrade att proviantera i respektive hemland, skulle detta medföra att obeskattade varor likväl kunde finnas till salu ombord för att införas såsom resgods, om detta icke på annat sätt förhindrades. Generaltullstyrelsen föreslog — till motverkande av ett sådant kringgående av provianteringsförbudet — att tullfrihetsrätten för nordiska resande på de korta fartygslederna beträffande spritdrycker, vin och tobaksvaror gjordes beroende av att skattefri försäljning icke var anordnad ombord.

Spörsmålet om den skattefria försäljningen av sprit- och tobaksvaror i öresundstrafiken har även behandlats av *Nordiska parlamentariska kommittén för friare samfärdse* m. m. i dess den 29 september 1956 avlämnade slutbetänkande nr 12 (SOU 1956: 45). Kommitténs förslag innebär bl. a., att för resande mellan de nordiska länderna vissa minimibestämmelser införas i fråga om tullfri införsel av rusdrycker, tobaksvaror och cigarrett-papper. Sålunda föreslås tullfri införsel av 2 liter spritdrycker eller vin, varav högst 1 liter spritdrycker, samt 5 liter starköl samt 200 cigarretter eller 250 g tobaksvaror i annan form samt 200 blad cigarrett-papper. Undantag från denna generella regel anses motiverade för resande, som ankommer med fartyg på korta rutter, ombord å vilka under resan anordnats försäljning av obeskattade tobaksvaror, varvid bör ankomma på regeringarna att överenskomma om lämpligt avvägda regler. Kan den resande styrka, att medförda tobaksvaror beskattats i inköpslandet, skall sagda undantag dock icke gälla.

Som motivering för förslaget anföres i betänkandet bl. a.

Kommittén är medveten om att ett väsentligt hinder för att åvägabringa *likartade och liberalare* regler i alla de fyra länderna i fråga om tullfri införsel av dessa njutningsmedel är den skattefria försäljning, som äger rum på vissa fartyg på korta rutter. Någon anledning att uppmuntra företagarverksamhet, som är baserad på ett exploaterande av möjligheten att undgå beskattning, synes enligt kommitténs uppfattning heller icke föreligga. Å andra sidan anser kommittén det högst otillfredsställande, att skattefri försäljning av vin, spritdrycker och tobaksvaror på vissa rutter skall förhindra eller försvåra införandet av liberalare regler inom det nordiska området i övrigt.

Kommittén anser därför, att dess tidigare framlagda förslag i princip bör kunna genomföras som allmän nordisk standard, varvid dock undantag skulle anses motiverade, då resande ankommer med fartyg på korta rutter, ombord å vilket fartyg under resan anordnats försäljning av tobaksvaror, som icke undergått beskattning i nordiskt land. På dessa rutter är för-

hållandena så olikartade, att kommittén anser sig böra avstå från att framlägga konkreta förslag om i vilken omfattning resande på dylika rutter skall tillåtas att vid inresa till annat nordiskt land medföra tobaksvaror tull- och avgiftsfritt. Kommittén kan i detta sammanhang hänvisa till sitt uttalande i betänkandet om tullättnader i resandetrafiken mellan de nordiska länderna (s. 20—21).

Betänkandet har varit föremål för remissbehandling.

Vidare må här nämnas att *statens tobaksnämnd* i skrivelse till Kungl. Maj:t den 18 oktober 1956 hemställt, att frågan om den skattefria försäljningen av tobaksvaror i öresundstrafiken måtte upptagas till prövning och förslag framläggas för riksdagen om inskränkning i denna försäljning i enlighet med de av generaltullstyrelsen uppdragna riktlinjerna. Nämnden har därvid framhållit, att den starkt ökade trafiken över Öresund medfört en kraftig ökning av den skattefria försäljningen av tobaksvaror. Den årliga skattefria försäljningen har av nämnden uppskattats till ca 200 milj. cigaretter, 3 milj. cigarrer, 3,5 milj. cigarrcigaretter och 23 000 kg rökto-bak. Om dessa kvantiteter försålts i Sverige, skulle de ha representerat ett försäljningsvärde av ca 30 milj. kr., varav 22,5 milj. kr. skulle ha utgjort tobaksskatt. Under förutsättning att hälften av tobaksvarorna konsumerats i Sverige skulle skattebortfallet alltså utgöra 11 å 12 milj. kr.

Därjämte har *Hälsingborgs tobakshandlareförening* och *Malmö tobakshandlareförening* i en gemensam skrift, dagtecknad den 28 januari 1958, hos Kungl. Maj:t hemställt, att den skattefria försäljningen av varor å båtar och färjor i öresundstrafiken upphäves eller inskränkes.

Motionerna

Av innehållet i de föreliggande motionerna må här återgivas följande.

Efter att ha hänvisat till skattebortfallet genom den skattefria försäljningen i öresundstrafiken av tobaksvaror, rusdrycker samt choklad- och konfektyrvaror framhåller motionärerna, att starka statsfinansiella skäl kan åberopas för de förslag, som framförts av generaltullstyrelsen resp. tobaksnämnden. Uppenbarligen måste dessa skäl just nu tillmätas mycket stor betydelse. Härtill kommer att den fordran bör kunna ställas på tullbestämmelserna, att de inte skall inbjuda till en företagarverksamhet i större eller mindre skala, som är baserad på ett exploaterande av möjligheterna att undgå beskattning. Detta är inte blott en fiskal angelägenhet. Det är också angeläget att undvika ojämnheter i konkurrensen och konsumtionsvillkoren företagarna resp. konsumenterna emellan. Emot den skattefria försäljningen av vin- och spritdrycker invänder motionärerna, att den otvivelaktigt skapat betydande otrevnad på båtarna. I likhet med generaltullstyrelsen anser motionärerna, att det näppeligen kan göras gällande, att passerandet av en tullgräns i och för sig kan grunda något legitimt intresse för en resande att få inköpa och medföra varor, fritagna från be-

skattning i både det ena och det andra landet. Ju kortare resan är desto mindre anledning finns att medgiva skattefria inköp. Slutligen påpekas att i den mån som strävandena att etablera en gemensam nordisk marknad fullföljes med framgång så skulle, om den nuvarande ordningen bleve oförändrad, det mellan det svenska och det danska landet men på svenskt resp. danskt territorialvatten fortfarande finnas en varuskattefri zon. Mot bakgrunden av strävandena till den gemensamma nordiska marknaden är den nuvarande ordningen än mer ohållbar och omöjlig att sakligt motivera.

Yttrande

Över motionerna har utskottet under hand inhämtat yttrande från järnvägsstyrelsen.

Järnvägsstyrelsen anför inledningsvis, att den statliga företagsverksamhet, som beröres av den i motionerna behandlade frågan, bedrivs dels av statens järnvägar direkt genom färjetrafik på leden Malmö Färjestation—Köpenhamns Frihamn i regel med färjan »Malmöhus», dels av statens järnvägars dotterbolag, det helt statsägda Svenska rederiaktiebolaget Öresund (SRÖ), som trafikerar båtleden Malmö Skeppsbron—Köpenhamn Havnegade, dels av statens järnvägars dotterbolag, det likaledes helt statsägda Aktiebolaget Trafikrestauranger (TR), som driver restaurationen ombord på tåg färjan »Malmöhus». Vidare beröres statens järnvägars intressen även i danska statsbanornas dotterföretag, Dampskibsselskabet Öresund (DSÖ), som gemensamt med det svenska Öresundsbolaget trafikerar båtlinjerna Köpenhamn—Malmö och Köpenhamn—Hälsingborg. De båda Öresundsbolagen delar i princip uppkommande vinster och förluster. Slutligen beröres indirekt genom inverkan på resandefrekvensen av motionärernas förslag statens järnvägars intressen i den av De danske Statsbaner trafikerade färjeleden Hälsingborg—Helsingör, för vilken trafik SJ och DSB delar kostnader och intäkter lika samt likaledes indirekt i Linjebuss International AB, med vilket bolag SJ och DSB sedan 1957 har viss samtrafik på leden Hälsingborg—Helsingör.

I yttrandet lämnas följande uppgifter rörande TR:s rörelsevinst, efter avsättningen till pensions- och andra fonder samt affärsmässiga avskrivningar men före arrendebetaling till SJ:

År	Rörelsevinst Mkr	Härav vinst på rörelsen ombord på »Malmöhus» Mkr
1953.....	1 565	1 128
1954.....	2 011	1 591
1955.....	2 212	1 482
1956.....	1 916	1 370
1957.....	2 157	1 135

Vad angår den statsfinansiella sidan av frågan anför styrelsen bl. a. följande.

»SJ:s uppgift när det gäller öresundstrafiken är att transportera gods och resande mellan Sverige och Danmark lokalt och via. För att fullgöra denna uppgift har SJ av statsmakterna erhållit investeringsmedel dels för färjmaterial, dels för de fasta anläggningar, som krävs för denna trafik. Vidare har statskapital ställts till förfogande för förvärv av aktierna i SRÖ och TR.

SJ-koncernen är ansvarig för att dess trafik i Öresund drives på sådant sätt, att normala avskrivningar kan göras och — åtminstone på längre sikt — det statsägda kapitalet blir förräntat. Denna målsättning kräver bl. a., att SJ-koncernen tillvaratager möjligheterna att bibehålla resp. öka trafiken i den mån nettoresultatet härav förbättras. Beträffande resandetrafiken innebär detta i nuvarande hårda konkurrensläge på transportmarknaden, att de resande måste tillförsäkras bekvämlighet och trevnad under resan, i detta fall under färden på sjön. En avgörande faktor därvidlag utgör den hävdvunna ordningen att de resande kunna äta och dricka ombord till ett billigt pris och att de i begränsad omfattning kunna köpa skattefria tobak och choklad. Härigenom göres sjöresan attraktiv och trafiken tillföres ett stort antal utflykts- och nöjesresenärer utöver nyttoresenärerna. Genom masstrafiken kan biljettpriset hållas nere, varjämte eventuellt underskott från biljettintäkterna kan kompenseras av överskott från restaurations- och försäljningsresenären ombord. Ett förbud mot eller inskränkning i rätten att ombord skattefritt försälja skattebelagda varor skulle få långtgående konsekvenser.

Ett förbud mot den skattefria försäljningen av skattebelagda varor på de reguljära dansk-svenska linjerna innebär, så vitt järnvägsstyrelsen kan bedöma, uppenbar risk för att icke-nordiska fartyg sättas in på de ifrågavarande rutterna. I tidningspressen har redan stått att läsa att västtyska rederier med uppmärksamhet följa den svenska debatten i denna fråga och att de äro beredda att, om förbudet införes, omedelbart sätta in fartyg i denna trafik. Även svenska fartyg under utländsk flagg torde komma att sättas in. En sådan utveckling skulle få ytterst kännbara följder inte blott för SJ-koncernen utan i lika hög grad för icke statsägda svenska och danska rederiföretag. Järnvägsstyrelsen utgår nämligen ifrån att dylika fartyg icke kunna hindras från att försälja obeskattade varor. Följden härav skulle utan tvekan bli att större delen av resandeströmmen med undantag för resande i direkta sitt- och sovvagnar skulle söka sig till »fribytarna». Detta skulle medföra att svenska staten frivilligt avsäger sig en betydande inkomstkälla och överlåter denna på utländska intressen. Det har visserligen framhållits, att tullen skulle kunna behandla resande från nordiska och icke nordiska fartyg på olika sätt. Huruvida detta är möjligt med hänsyn till publikens reaktioner och till främmande makters skydd av »egen flagga» förefaller mer än tveksamt.

Motionärernas förslag innebär vidare en påtaglig risk för en förskjutning av resandeströmmen från järnväg till flyg, eftersom förbudet mot fri försäljning icke skulle drabba flyget. I exempelvis relationen Stockholm—Köpenhamn skulle motionärernas förslag innebära ett väsentligt motiv för de resande att välja flyget med dess obeskurna rätt att försälja skattefria varor. Det torde inte vara möjligt att särbehandla Scandinavian Airlines System i förhållande till andra flygbolag, varför diskrimineringsgränsen i stället komme att läggas mellan flyg och färja—båt—tåg.

Av det här anförda framgår att ett genomförande av motionärernas förslag komme att medföra synnerligen kännbar trafikminskning resp. trafikavledning.

Antalet resande till och från Sverige på leden Malmö—Köpenhamn med SJ:s tåg färja och Öresundsbolagens båt

Resande i tusental

	1957 ¹	1956	1955	1954	1953	1952
Färjetrafiken	541	615	690	733	631	601
Båttrafiken	2 003	1 763	1 548	1 447	1 603	1 447
Totalt	2 544	2 378	2 638	2 180	2 234	2 048

¹ Preliminära uppgifter

På tåg färjan »Malmöhus» resp. på Öresundsbolagens båt försålda kvantiteter obeskattade varor i färje- och båttrafiken Malmö—Köpenhamn under 1957

Varuslag	På de svenska färjorna ¹	På de svenska och danska båtarna ²	Totalt ca
Cigarretter, milj. st. ³	13	48	61
Spritvaror (inkl. vin), liter	9 682	36 000	46 000
Choklad, kg	86 560	320 000	407 000

¹ Verkliga kvantiteter. — ² Beräknade kvantiteter (på basis av försäljningen ombord på Malmöhus). Tiden har icke medgivit att i Danmark inhämta de båda båtbolagens försäljningssiffror. — ³ Cigarrer, cigarrcigarretter och piptobak omräknat till cigarretter.

Av tabellerna framgår, att antalet resande år 1957 uppgick till 2,54 milj. och att till dessa försåldes totalt ca 61 milj. st. cigarretter, 46 000 liter spritvaror (glasvis) samt 407 000 kg choklad. Utslaget per resande uppgick den försålda kvantiteten till 24 st. cigarretter, 1,79 cl sprit och 160 g choklad.

Den på färjorna och båtarna försålda kvantiteten skattefria tobaksvaror, uttryckt i cigarretter, 61 milj. st., ställd i relation till Tobaksmonopolets totala försäljning under 1956 exklusive snus och tuggtobak, likaledes uttryckt i cigarretter, 7,6 miljarder, uppgick till ca 0,8 %.

För dessa skattefria cigarretter skulle, om de varit skattebelagda och försålts i Sverige, staten ha tillförts ett skattebelopp på ca 7,9 mkr, om skatten beräknas utgå med 12,9 öre per cigarrett, motsvarande den skattesats, som enligt Tobaksmonopolets beräkningar utgår på importerade cigarretter (ca 77 % av konsumtionspriset). I realiteten skulle dock endast en mindre del av detta belopp komma att utgå. Man kan nämligen räkna med att nu köpes åtskillig tobak på fartygen på grund av prisbilligheten som aldrig skulle köpas i land. Vidare skulle endast en del av de återstående cigarretterna köpas i Sverige.

Om försäljningen av skattefria spritvaror ombord på fartygen skulle försvinna, skulle försäljningen ombord av dylika varor nedgå och lämna endast obetydlig vinst utan att någon ökning av försäljningen (utminuterings) i land, i varje fall icke i Sverige, skulle inträffa.

Chokladköpen slutligen är i huvudsak endast en följd av de lägre priserna (»okynnesköp») och torde, särskilt som majoriteten av köparna utgöres av danskar, vid samma priser som i land reduceras till en ringa del av nuvarande omfattning ombord.

Det är således huvudsakligen av tobaksvaror, som staten kan tänkas få öka inkomster.

Teoretiskt sett skulle nuvarande försäljning av tobaksvaror ombord kunna komma att överflyttas till land och avse skattebelagda varor. Det lägre priset ombord medför dock i betydande grad inköp, som annars icke skulle ha gjorts. Härtill kommer att resande i riktning till Sverige, i varje fall de danska resenärerna, torde komma att köpa sina cigaretter i Danmark av de inhemska märkena eller, när det gäller resenärer från kontinenten på leden Grossenbrode—Gedser; det sista en utveckling som danskarna och tyskarna självfallet skulle hälsa med tillfredsställelse.

I realiteten skulle därför endast en del av nu ombord förekommande inköp av cigaretter vid förbud mot skattefri försäljning komma att göras i land i Sverige. Då mer än hälften av antalet resande utgörs av danskar eller resande från kontinenten försvinner således mer än 50 % av nuvarande inköp. Av återstående torde åtminstone hälften vara att betrakta som okynnesköp, som vid samma pris som i land icke skulle komma till stånd. Följaktligen skulle under dessa förutsättningar återstå mindre än 25 % av nuvarande kvantitet, från vilken skatt komme att utgå. Läger man emellertid härtill den trafikminskning, som enligt styrelsens ovan anförda synpunkter måste bli en följd av ett genomförande av motionärernas förslag torde man kunna vänta att allra högst ca 20 % av nuvarande tobaksförsäljning komme att överflyttas i land på svensk sida eller att ske ombord till vanliga priser. Staten tillkommande skatt skulle då uppgå till 20 % av 7,9 mkr, d. v. s. ca 1,6 mkr.

Ombord på färjan och båtarna försäljas till övervägande del amerikanska och andra utländska cigaretter. Om köpen skulle ske till vanliga priser komme de inhemska märkena, som äro billigare än de importerade, att dominera. Härav följer att skattebeloppet måste räknas på det lägre konsumentpriset. I stället för 12,9 öre måste man därför räkna med ca 10 öre i skatt per cigarett. Skattebeloppet komme därför att reduceras med ytterligare ca 0,4 mkr.

Ett försök att ur statsfinansiell synpunkt beräkna följderna av motionärernas förslag ger därför till resultat att statens skatteintäkter skulle öka med ca 1,2 mkr (1,6—0,4 mkr) medan de statsägda företagens nettointäktsminskning vid bibehållna biljettpriser skulle uppgå till lågt räknat 3 gånger detta belopp.

Liknande kalkyler måste ställas upp i fråga om de icke statsägda företagen. Ehuru järnvägsstyrelsen icke förfogar över underlag för sådana kalkyler torde dock resultatet bli relativt sett likartat, d. v. s. intäktsbortfallet för företagen blir större än inkomstökningen för svenska staten.

Järnvägsstyrelsen övergår nu att behandla förslaget ur fiskal synpunkt. Motionärerna anföra under åberopande av generaltullstyrelsen att den fordran bör kunna ställas på tullbestämmelserna att de inte skall inbjuda till en företagsverksamhet i större eller mindre skala som — på sätt, som är fallet med försäljningen på passagerarefartygen i öresundstrafiken — är baserad på ett exploaterande av möjligheterna att undgå beskattning. Här vill järnvägsstyrelsen erinra om den sannolika tillkomsten och utvecklingen av främmande nationers segling på öresundslederna, som i det föregående anförts. Resultatet torde endast bli att såväl biljettintäkter som förtjänsten av försäljningen av obeskattade varor helt övergår i främmande nationers händer, medan trafiken i varje fall på färjelederna måste upprätthållas trots uppkommande förluster. För SJ:s del i dess i dag ekonomiskt sett bekymmersamma läge, synes det icke riktigt eller ens rimligt

att medvetet undanrycka möjligheterna till lönsamhet av en viss verksamhetsgren. På denna uppkommande förluster måste — liksom när det gäller de trafiksvaga bandelarna — täckas av överskott från de trafikstarka bandelarna med påtaglig risk för ytterligare taxehöjningar eller tilltagande underskott.

Vad den fiskala aspekten i övrigt på frågan angår, har styrelsen redan tidigare redovisat det kontrollsystem, som gäller vid de resandes inköp av skattefria cigaretter.

Motionärerna anför vidare, att den skattefria försäljningen av vin- och spritdrycker »otvivelaktigt lett till skadligt missbruk samtidigt som den vid många tillfällen skapat betydande otrevnad på båtarna».

När det gäller missbruk av spritvaror torde med fog kunna hävdas, att detta missbruk numera förekommer i avsevärt mindre omfattning på här ifrågavarande färja och båtar än i land. Oavsett om spritförsäljning förekommer eller ej finns allt sedan 1955 års rusdrycksförsäljningsförordning tillämpats stora möjligheter för de resande att före resan förse sig med önskad kvantitet spritvaror. Man torde enligt erfarenheterna från andra trafikmedel ha anledning räkna med att alkoholpåverkade personer alltid komma att finnas bland de resande och att detta förhållande mera beror på den omständigheten, att spritvaror numera är lättillgängliga i land, än möjligheten att glasvis köpa sprit ombord. Missbruk torde därför icke vara en följd av försäljningen ombord utan av försäljningen i land. Såsom framgår av tidigare lämnade uppgifter, uppgår kvantiteten spritvaror per resande på tågfarjan och Öresundsbolagens båtar till mindre än 2 cl. Förekommande enstaka fall av otrevnad ombord på båtar och färjor skulle säkerligen icke försvinna genom att den begränsade försäljningen av spritvaror, som förekommer ombord, togs bort. Möjligheten att ombord förtära medhavd sprit ävensom att komma ombord efter förtäring i land torde aldrig helt kunna förhindras — en erfarenhet, som statens järnvägar tyvärr måste göra även i fråga om tågen.

Såsom en särskilt viktig omständighet i fråga om försäljningen av obeskattade varor, anför motionärerna att nuvarande ordning med en varuskattefri zon mellan det svenska och danska landet men på svenskt resp. danskt territorialvatten »är än mer ohållbar och omöjlig att sakligt motivera» mot bakgrunden av strävandena till den gemensamma nordiska marknaden.

Styrelsen kan icke acceptera denna argumentering såsom relevant i saksfrågan. Den gemensamma nordiska marknaden avses bl. a. medföra tullunion. Innan denna fråga lösts, synes inga skäl ur den eftersträlvade gemensamma nordiska marknads synpunkt föreligga att särbehandla en detaljfråga, som knappast kan föra gemensamhetssträvandena längre eller snabbare framåt.

I detta sammanhang föres tanken på den gränshandel av olika livsmedel, som numera i betydande omfattning äger rum på ömse sidor om Öresund. I debatten kring denna fråga har anförts att om försäljningen av obeskattade varor ombord på färjor och båtar försvunne, denna gränshandel skulle komma att avsevärt reduceras. Järnvägsstyrelsen vill emellertid hävda, att detta icke skulle bli fallet. Huvuddelen av gränshandelns köpare utgöres nämligen av husmödrar, för vilka möjligheten att köpa obeskattade cigaretter ombord på fartygen för egen eller andras del spelar en underordnad om ens någon roll i jämförelse med möjligheten att i land på andra sidan sundet inköpa bl. a. livsmedel till väsentligt billigare priser än hemma. Järnvägsstyrelsen är därför av den bestämda uppfattningen, att gränshan-

delns omfattning icke skulle röna någon inverkan av ett förbud mot försäljning ombord av obeskattade varor.

Av det ovan anförda framgår sammanfattningsvis att ett genomförande av motionärernas förslag om förbud mot skattefria försäljning av skattebelagda varor i öresundstrafiken skulle innebära

att SJ-koncernens intäktsbortfall skulle bli väsentligt större än statens intäktsökning genom skatteemerintäkter,

att samma resultat relativt sett skulle bli följden för icke statsägda företag,

att anordningen sålunda icke skulle bli lönsam ur statsfinansiell synpunkt,

att svenska och andra nationers flyglinjer skulle gynnas på bekostnad av tåg—båt—färjetrafiken,

att risk föreligger att främmande nationers fartyg eller svenska fartyg under främmande flagg komme att sättas in i öresundstrafiken och försälja obeskattade varor,

att dessa fartyg skulle draga till sig den större delen av resandeströmmen och därmed överflytta en inkomstkälla från svenska staten till utländska intressen,

att inköp av skattefria varor i stor utsträckning komme att förläggas till leden Grossenbrode—Gedser,

att eventuellt spritmissbruk icke skulle förhindras,

att i enstaka fall förekommande otrevnad ombord på färjor och båtar icke skulle elimineras,

att gränshandelns omfattning icke nämnvärt skulle påverkas och

att den eftersträfvade nordiska gemenskapen ej skulle främjas.

Under återopande av vad ovan anförts får järnvägsstyrelsen därför bestämt avstyrka ett genomförande av ett förbud mot skattefria försäljning av skattebelagda varor i öresundstrafiken och i stället föreslå att nuvarande ordning får bestå i allt fall intill dess nordisk tullunion blivit en verklighet.»

I anledning av motionerna har inkommit skrifter från Sveriges redareförening, Svenska rederiaktiebolaget Öresund, Aktiebolaget Trafikrestauranger, Skånes turisttrafikförbund, Landskrona stads drätselkammare och Sveriges köpmannaförbund.

Utskottet

I de föreliggande motionerna har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att frågan om den skattefria försäljningen av skattebelagda varor i öresundstrafiken upptages till skyndsam behandling och att Kungl. Maj:t för riksdagen framlägger förslag om att denna försäljning snarast skall upphöra.

Inledningsvis torde böra lämnas en kortfattad redogörelse för de internationella rättsförhållandena i Öresund. Den folkrättsliga regeln om havets frihet innebär, att havet utanför ett lands territorialvatten inte är underkastat någon stats herravälde, och de fartyg, som befar det fria havet, är endast underordnade den stats lagar och författningar, vars nationalitet de äger. I de delar som här är av intresse utgöres Öresund av svenskt och danskt

territorialvatten. Genom deklarationen den 30 januari 1932 angående vissa gränsförhållanden i Öresund har fastställts en linje som utgör gräns mellan de båda ländernas territorialvatten, så långt dessa sträcker sig enligt eljest gällande regler. Endast svenska och danska hamnar och hamninlopp betraktas emellertid som inre territorialvatten, vilket är underkastat vederbörande stats oinskränkta territorialhöghet. Beträffande Öresund föreligger internationell reglering. I traktaten den 14 mars 1857 angående öresundstullens avskaffande mellan Danmark och flertalet sjöfartsidkande stater fastslås nämligen att genomfarten i Öresund icke under någon förevändning skall hindras eller fördröjas.

Följande bestämmelser gäller för försäljning av obeskattade varor ombord på färjor och andra fartyg i trafik mellan svenska och danska hamnar i Öresund. Spritdrycker och vin utskänks endast glasvis i fartygens restauranger och någon försäljning i flaskor ombord förekommer således inte. Beträffande tobaksvaror gäller att varje med färdbiljett försedd vuxen person äger under färd till Sverige inköpa 50 g tobaksvaror, vilket motsvarar vad resande hemmahörande i de nordiska länderna tullfritt äger införa i landet. Nämnade kvantitet tobaksvaror motsvarar 50 cigaretter eller 10 cigarrer eller 15 cigarrecigaretter. Under färd till Danmark äger resande endast inköpa 40 g tobaksvaror. Vid köpet skall färdbiljetten företes och påstämplas om inköpet. Enligt de danska tullbestämmelserna får till Danmark införas högst 250 g chokladvaror. Till Sverige har resande rätt att medföra mer än 250 g, men enligt av järnvägsstyrelsen lämnade uppgifter överskrides denna kvantitet endast undantagsvis. Även vid inköp ombord av obeskattade chokladvaror stämplas biljetten.

Som av den tidigare lämnade redogörelsen framgår upptogs frågan om tull- och skattefrihet för proviantering å fartyg i nordisk passagerartrafik av 1950 års statsrevisorer, som underströk angelägenheten av att åtgärder vidtogs för ett upphävande av möjligheterna att proviantera i Sverige med icke beskattade varor. Med anledning härav hemställde riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t om närmare utredning av frågan om provianteringsförfarandet vid utrikes fartygstrafik av mer lokal karaktär. Spörsmålet uppmärksammades även av Nordiska parlamentariska kommittén för friare samfärdsel m. m., som i sitt år 1952 avgivna betänkande nr 2 (SOU 1952: 16) med förslag till gemensamma nordiska regler för tullbehandling av resande rekommenderade, att man sökte få till stånd en lösning av frågan genom överläggningar mellan respektive länders berörda myndigheter. Frågan om inskränkningar i rätten till utförsel av skattebelagda varor, för vilka skatt icke uttagits, var föremål för överläggningar mellan de nordiska ländernas tullstyrelser åren 1953 och 1954. Därvid enades man om att ett genomförande av Nordiska parlamentariska kommitténs förslag om utvidgad tullfrihet och lättnader i tullkontrollen i princip borde medföra, att provianteringen med obeskattade varor i den internordiska passagerartrafiken skulle avskaffas. Med anledning av de nordiska tullstyrelsernas överläggningar framlade generaltullstyrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 oktober

1954 förslag om att rätten att proviantera med obeskattade spritdrycker, vin, öl, tobaksvaror, cigarrettpapper och chokladvaror skulle avskaffas i fråga om passagerarfartyg i närtrafik. Därmed avsågs trafik från hamnar i Skåne, Blekinge eller på västkusten till danska hamnar eller eljest trafik från svenska hamnar till utrikes ort, när resan kunde beräknas ta kortare tid i anspråk än fyra timmar. Slutligen må här nämnas, att Nordiska parlamentariska kommittén i sitt år 1956 avgivna slutbetänkande (SOU 1956: 45) bl. a. föreslog, att för resande mellan de nordiska länderna vissa bestämmelser skulle införas om rätt till tullfri införsel av vissa kvantiteter rusdrycker, tobaksvaror och cigarrettpapper. Undantag från de föreslagna generella bestämmelserna ansågs av kommittén motiverade för resande, som ankommer med fartyg på korta rutter, ombord på vilka förekommer försäljning av obeskattade tobaksvaror. Det borde därvid ankomma på regeringarna i de nordiska länderna att överenskomma om lämpliga bestämmelser. Under förutsättning att den resande kunde styrka att medförda tobaksvaror beskattats i inköpslandet skulle undantagsbestämmelserna inte gälla. I fråga om rusdrycker ansåg kommittén undantagsbestämmelser inte erforderliga, så länge skattefri försäljning av sådana drycker för ilandföring förhindrades genom frivilliga överenskommelser mellan de nordiska tullförvaltningarna och berörda trafikföretag.

Som motivering för yrkandet i motionerna anföres bl. a. att den starkt stegrade resandetrafi ken över Öresund medfört en betydande ökning av den skattefria försäljningen av eljest skattebelagda varor. Under åberopande av att skattebortfallet enbart genom försäljningen av obeskattade tobaksvaror enligt tobaksnämndens beräkningar i dess tidigare omnämnda skrivelse till Kungl. Maj:t för år 1955 uppskattats till 11 å 12 miljoner kronor, anser motionärerna, att starka statsfinansiella skäl kan åberopas för det förslag, som framförts av generaltullstyrelsen. Därjämte finner motionärerna det angeläget, att man undviker ojämnheter i konkurrensen och konsumtionsvillkoren företagarna respektive konsumenterna emellan. Det framhålles vidare, att passerandet av en tullgräns i och för sig inte kan grunda något legitimt intresse för en resande att få inköpa och medföra varor, som är helt fritagna från beskattning. Slutligen anföres i motionerna, att den nuvarande ordningen inte står i överensstämmelse med strävandena till en gemensam nordisk marknad.

Mot förslagen om upphävande av eller inskränkningar i rätten till skattefri försäljning av skattebelagda varor ombord på fartyg i internordisk trafik har i skilda sammanhang riktats invändningar av företrädesvis näringspolitisk och statsfinansiell natur. Från sjöfartens representanter har hävdats, att ett förbud mot försäljning av obeskattade varor på de reguljära svensk-danska linjerna skulle medföra, att icke-nordiska fartyg eller svenska fartyg under utländsk flagg skulle i betydligt större utsträckning än för närvarande komma att sättas in på rutter, som trafikeras av nordiska fartyg. Dessa fartyg under icke-nordisk flagg skulle kunna proviantera obeskattade varor i utlandet eller från särskilda provianteringsbåtar på internationellt vatten.

Ett ingripande mot sådana fartyg skulle visserligen inte stå i strid med de folkrättsliga reglerna men skulle få karaktären av flaggdiskriminering, företagen i avsikt att skydda nordiska fartyg från utländsk konkurrens. Följden av att utländska fartyg inte effektivt skulle kunna hindras från att under färd försälja obeskattade varor skulle bli, att större delen av passagerarströmmen skulle söka sig över till sådana fartyg, som kunde bereda passagerarna förmånen av att till lägre priser inköpa sprit, tobak och chokladvaror ombord. Det har vidare framhållits, att biljettpriserna hittills kunnat hållas låga tack vare de vinster, som trafikföretagen gjort på restaurations- och försäljningsrörelsen ombord. Konkurrensen med de utländska fartygen skulle försvåras vid ett borttagande av rätten till skattefri proviantering genom att en höjning av biljettpriserna skulle bli erforderlig för att kompensera intäktsbortfallet på grund av den minskning av försäljningen av sprit, tobak och chokladvaror på de nordiska fartygen, som åtgärden kunde väntas medföra. Den minskade omsättningen skulle i sin tur komma att påverka rederiernas rörelseresultat.

Förbudet mot fri försäljning på vissa fartyg skulle även medföra en noggrann kontroll av de icke-nordiska fartygen och dessas passagerare i såväl svenska som danska hamnar, vilket skulle stå i strid mot de redan genomförda lättnaderna i resandetraffiken mellan de nordiska länderna.

I det i anledning av motionerna infordrade yttrandet från järnvägsstyrelsen, som utmynnar i ett bestämt avstyrkande av motionärernas förslag, har i huvudsak anförts samma synpunkter på frågan. Därjämte har framhållits att ett genomförande av förslaget skulle innebära risk för en förskjutning av resandeströmmen från järnväg och fartyg till flyg, eftersom förbudet mot skattefri försäljning inte skulle drabba flyget. Styrelsen finner det inte rimligt, att i nuvarande ekonomiskt bekymmersamma läge undanrycka möjligheterna till lönsamhet av en viss verksamhetsgren. På denna uppkommande förluster måste nämligen täckas av överskott från de trafikstarka bandelarna med risk för ytterligare taxehöjningar eller tilltagande underskott. Enligt järnvägsstyrelsens beräkningar skulle förslaget ur statsfinansiell synpunkt medföra, att statens skatteintäkter skulle öka — huvudsakligen genom försäljning av beskattade tobaksvaror — med ca 1,2 miljoner kronor, medan de statsägda företagens nettointäktsminskning vid bibehållna biljettpriser skulle uppgå till omkring 3,6 miljoner kronor.

I likhet med motionärerna anser utskottet det av principiella skäl angeläget att åtgärder vidtages för att inskränka möjligheterna till skattefri proviantering och försäljning av skattebelagda varor ombord på fartyg i utrikes trafik på kortare rutter. Genom den nuvarande ordningen åsamkas staten ett bortfall av indirekta skatter till avsevärda belopp, samtidigt som den medför minskad omsättning för vissa näringsutövare inom landet. Såväl den lokala som den internationella persontraffiken över Öresund har under senare år ökat betydligt inte minst genom de lättnader, som genomförts i resandetraffiken mellan de nordiska länderna. Enligt uppgifter som tillhandahållits utskottet genom Hälsingborgs turisttraffikförening omfattade den totala per-

sontrafiken över Öresund under år 1957 i runt tal 10 698 000 personer, vilket innebär en ökning jämfört med år 1956 med omkring 766 000 personer. Tendensen är således, att resandeströmmen ökar och därmed sannolikt skattebortfallet. En avveckling av denna försäljning förutsätter emellertid att liknande åtgärder vidtages även av de övriga nordiska länderna, eftersom inköpen i annat fall endast skulle komma att överflyttas till dessa länders fartyg. Utskottet anser sig därför inte kunna biträda motionärernas förslag om ensidiga åtgärder från svensk sida utan frågan bör lösas genom överenskommelser mellan de berörda nordiska länderna. Som av det ovan anförda framgår är förevarande spörsmål förenat med en mängd problem av delvis mycket komplicerad beskaffenhet, som tarvar noggranna överväganden, innan slutlig ställning kan tagas till vilka åtgärder, som lämpligen bör tillgripas för att tillgodose syftet med motionerna. Vad som härvid bör beaktas är att icke-nordiska fartyg kan komma att dra till sig en stor del av resandeströmmen, sedan den skattefria försäljningen av skattebelagda varor på nordiska fartyg upphört. Därigenom skulle de nordiska rederierna komma i ett prekärt läge.

Utskottet är för sin del inte berett att, utan tillgång till ytterligare utredning, ta slutlig ståndpunkt till dessa problem. På grund härav anser sig utskottet böra förorda, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer, att Kungl. Maj:t tar under övervägande lämpligheten och möjligheten av ett initiativ till en internordisk överenskommelse syftande till en avveckling helt eller delvis av den skattefria försäljningen av skattebelagda varor i öresundstrafiken.

Med det anförda anser sig utskottet ha besvarat de likalydande motionerna I: 260 och II: 238.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

- 1) att riksdagen måtte, i anledning av de likalydande motionerna I: 260 av herr Axel Jansson och II: 238 av herr Brandt m. fl., i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte överväga möjligheten och lämpligheten av ett initiativ till en internordisk överenskommelse, syftande till en avveckling helt eller delvis av den skattefria försäljningen av skattebelagda varor i öresundstrafiken; samt
- 2) att de likalydande motionerna I: 260 av herr Axel Jansson och II: 238 av herr Brandt m. fl. måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anført och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 25 mars 1958

På bevillningsutskottets vägnar:

EDGAR SJÖDAHL

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Sjödahl, Eriksson, Spetz, Snygg, Gustaf Elofsson*, Erik Jansson, Yngve Nilsson, Kronstrand, Siegbahn och Alvar Andersson; samt

från a n d r a kammaren: herrar Sundström, Kollberg, Brandt, Nilsson i Svalöv, Allard, Kärrlander, Persson i Svensköp, Vigelsbo, Christenson i Malmö och fru Holmqvist.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer

I) av herrar *Gustaf Elofsson, Alvar Andersson* och *Brandt*, vilka under åberopande av innehållet i de likalydande motionerna I: 260 av herr Axel Jansson och II: 238 av herr Brandt m. fl. och med understrykande av angelägenheten av att däri behandlade fråga bringas till en snar lösning ansett, att utskottet med bifall till nämnda motioner bort hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att frågan om den skattefria försäljningen av skattebelagda varor i öresundstrafiken upptages till skyndsam behandling och att för riksdagen framlägges förslag, innebärande att denna försäljning med det allra snaraste bringas att upphöra.

II) av herrar *Erik Jansson, Siegbahn, Christenson* i Malmö och fru *Holmqvist*.